

Etelä Helsingin uimapaikat - selvitys

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Helsinki

Historia

- 1900-luvun alussa Helsingissä oli ainakin kahdeksan uimalaitosta ympäri kaupunkia.
- Esimerkiksi. Siltavuorenranta, Munkkisaarenniemi, Ursin uimalaitos Kaivopuisto, Humallahti Taka-Töölö ja Seurasaaren uimala.
- Kantakaupungin uimalaitoksien kulta-aika päättyi rantavesien saastumiseen. Kaupungin likavedet päästettiin käsittelemättöminä rantavesiin.
- Vasta vuonna 1910 tehtiin ensimmäinen puhdistamo, ja puhdistamojen rakentaminen jatkui 1950-luvulle
- Jo vuonna 1908 Siltavuorenrannan ja Munkkisaarensalmen uimalaitokset jouduttiin sulkemaan huonokuntoisina.
- Uutena ilmiönä 2010-luvulla on tullut useampia kaupallisia ulkouimaloita, kuten Löyly, Allas Seapool ja Kulttuurisauna, jotka tarjoavat uintimahdollisuutta kertamaksulla.

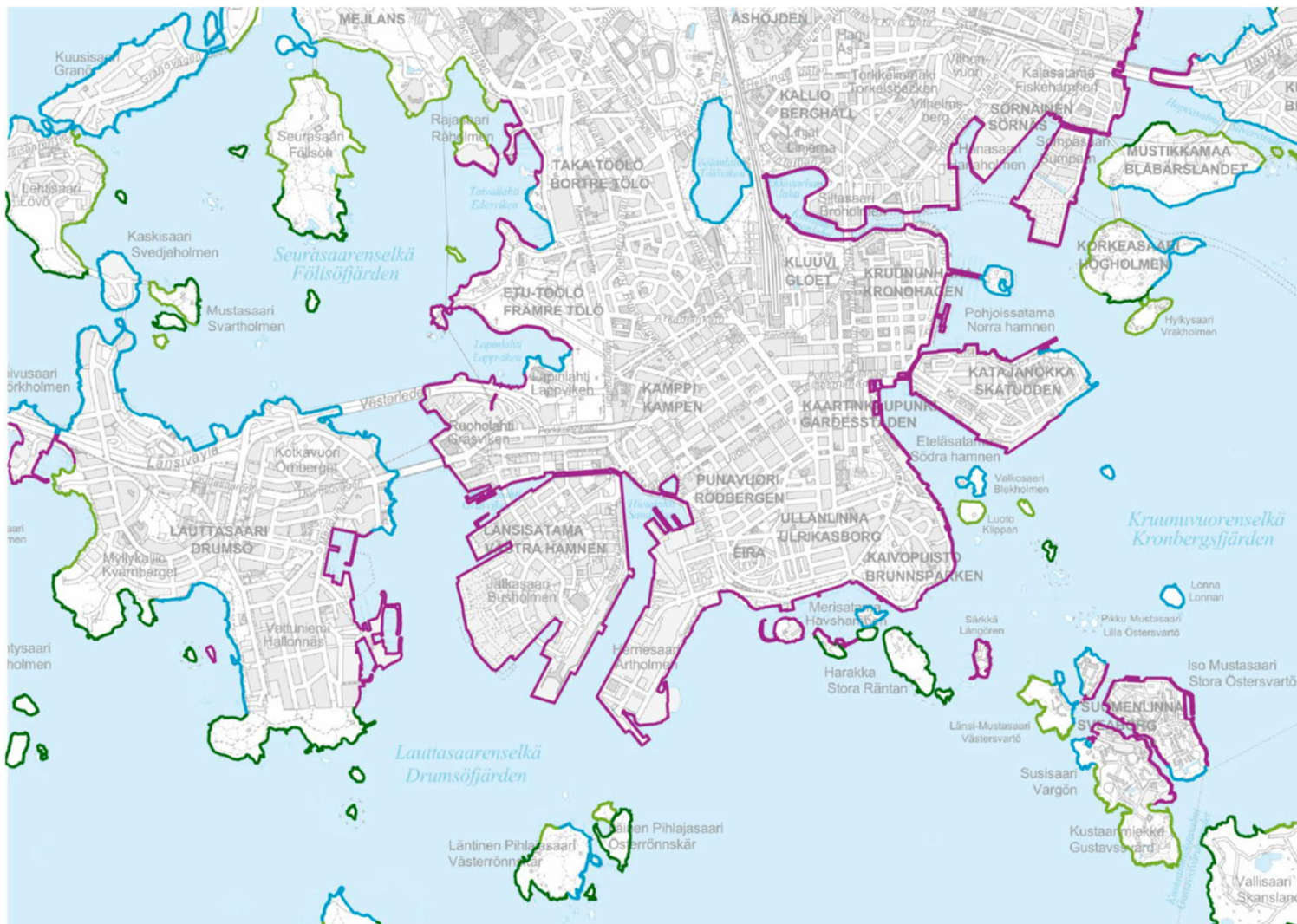

Etelä- Helsingin rannat

Luonnonympäristön
kaupunkiranta

Muokatus
ympäristön
kaupunkirannat

Voimakkaasti
muokatut
kaupunkirannat

Uimapaikat ja rannat asemakaavoissa

- Uimaranta voidaan toteuttaa asemakaava-alueella, mikäli alue on varattu uimaranta-alueeksi (VV) tai yleiseen virkistyskäyttöön (mm. VU, V, VL), loma- ja matkailualueeksi (R) tai urheilualueeksi (YU).
- Mikäli aluetta ei ole kaavoitettu sopivaan käyttöön, on tehtävä asemakaavamuutos.
- Selvityksen osana tehtiin Etelä-Helsingin rantaviivan kaavallinen tarkastelu, eli katsottiin läpi kaikki selvitysalueen asemakaavat ja niiden uimapaikkoihin, -rantoihin, -laitureihin ja rantasaunoihin tai vastaaviin liittyvät merkinnät
- Vanhoissa kaavoissa ei ole mitään merkintöjä uimarantoja koskien. Vielä 1990-luvun kaavoissa ei pääsääntöisesti osoitettu uimapaikkoja
- Tarkastelu osoitti, että venepaikkoja ja venelaitureita on kaavoitettu paljonkin, mutta uimapaikkoja ja tai uimalaitureita on kaavoitettu todella vähän Etelä-Helsingin alueelle
- Etelä-Helsingin alueella on jokunen kaavoitettu uimapaikka, joka on odottaa rakentamistaan. Kaavallista valmiutta on mm. Lehtisaarella, johon on kaavoitettu uimaranta (VV), Lapinlahden sairaalapuistossa, jonne on kaavoitettu laituri ja Lauttasaaren Vattuniemenkarin päässä, jonne saa toteuttaa saunan ja uimalaiturin.

Johtopäätöksi ja haasteita asemakaavoista

- Rantaviivan kaavallinen tarkastelu paljasti systeemisen ongelman: uusien asuinalueidenkin kaavoissa rantaan kaavoitetaan VL-aluetta (lähivirkistys), joka kaupungin organisaatiossa kuuluu Kaupunkiympäristön hoitoon.
- Kymp ei kuitenkaan toteuta tai hallinnoi uimapaikkoja, eikä niitä tulevaisuudessakaan halua vastuulleen.
- Kun kaavoissa ei osoiteta rantaa tai uimalaitureita VV tai VU-merkinnällä, jolloin alue kuuluu Kulttuuri ja Vapaa-ajan toimialan Liikunnan vastuulle, niin uimapaikkoja on hankalampaa tehdä valmiiseen kaupunkirakenteeseen.
- Mikäli uintimahdollisuuksia halutaan parantaa tulisi keskustan kaavamuutoksissa ottaa tämä asia huomioon.

Etelä-Helsingin nykyiset uintipaikat

Yleiset uintipaikat

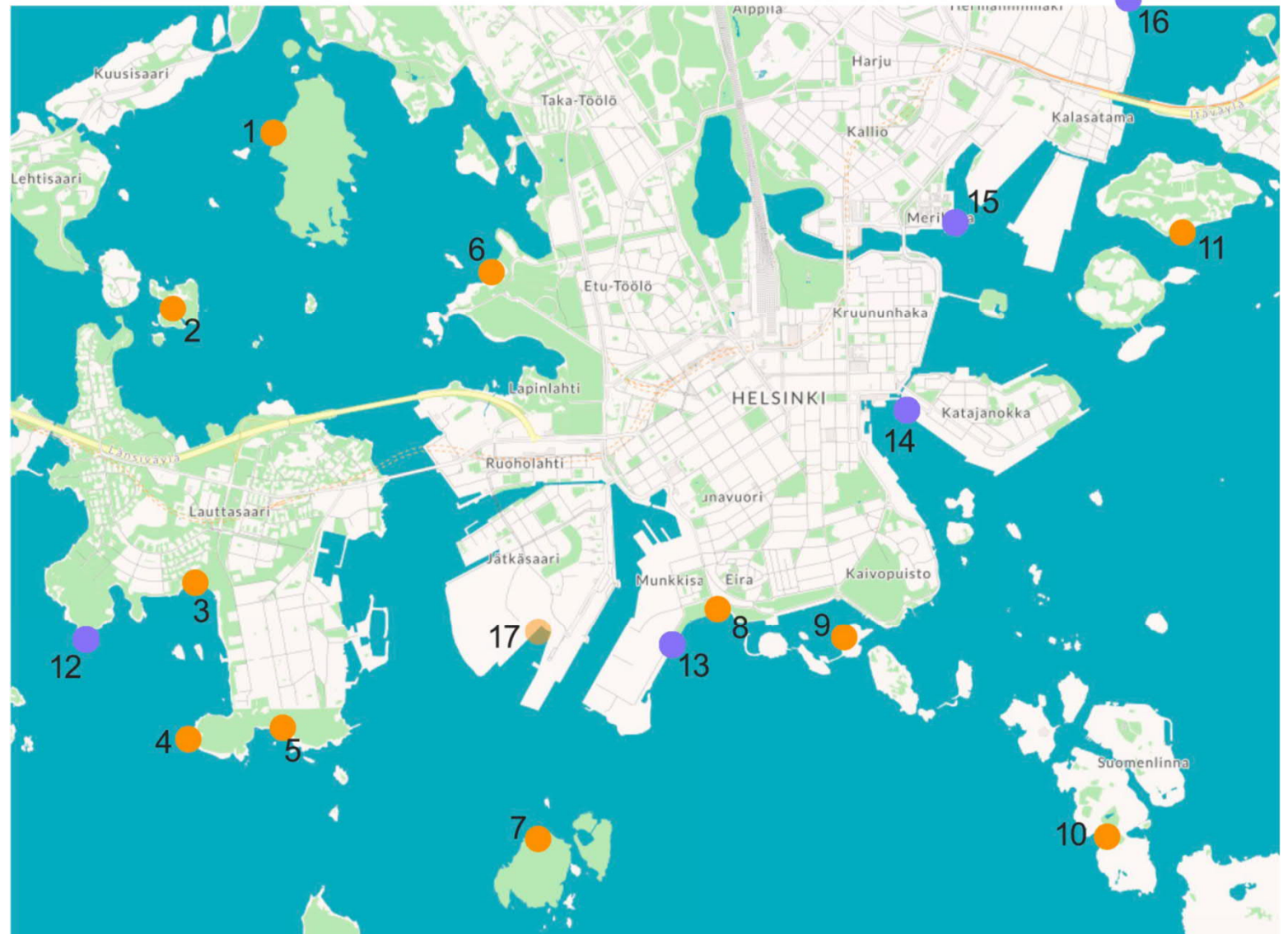
- 1. Seurasaaren uimala
- 2. Mustasaaren uimaranta
- 3. Lauttasaaren uimaranta
- 4. Särkiniemen uimalaituri
- 5. Veijarivuoren uimapaikka
- 6. Hietarannan uimapaikka
- 7. Pihlajasaaren uimaranta
- 8. Eiranrannan uimapaikka
- 9. Uunisaaren uimaranta
- 10. Suomenlinnan uimaranta
- 11. Mustikkamaan uimaranta

Uinti palveluna

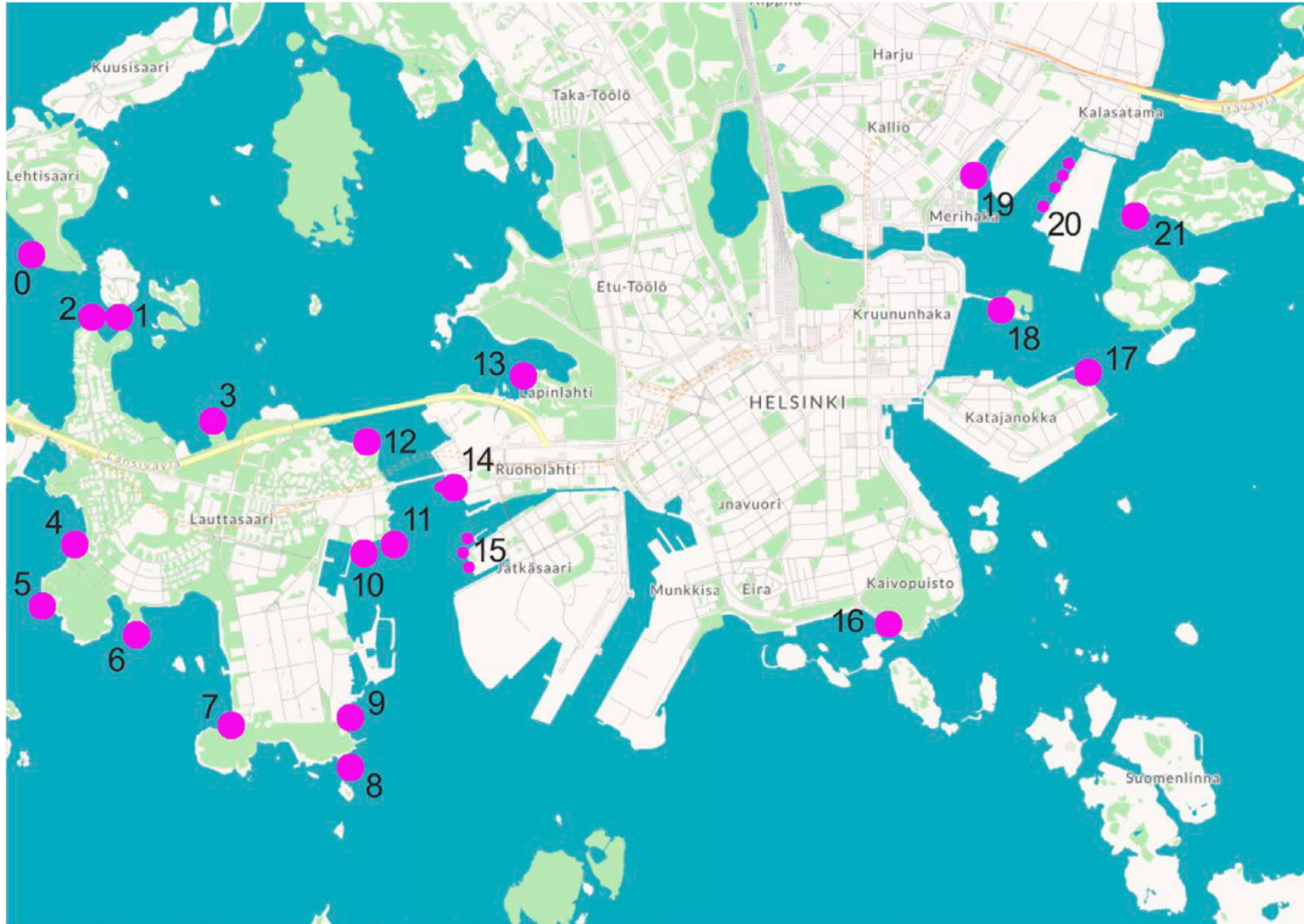
- 12. Poliisien kesäkoti
- 13. Löyly
- 14. Allas seapool
- 15. Kulttuurisauna
- 16. Sompasauna

Tuleva yleinen uimapaikka

- 17. Ahdinrannan uimapaikka (2026 aloitus)

Epäviralliset uimapaikat

Uimapaikkoina käytettyjä rantoja ja laitureita

0. Lehtisaaren ranta
1. Laukkaluodon kalliot
2. Lauttasaaren mattolaituri
3. Lemissaaren nokka
4. Hiekkaranta Viklakujan päässä
5. Länsiulapanniemen kallio
6. Takaniemi
7. Länsilahti
8. Sisä-Hatulle johtavan kivikannaksen itäpuoli
9. Veijarivuoren talviuintipaikan pohjoispuoleiset kalliot
10. Vatakujan eteläpuolinen ranta
11. Koirakivenniemi
12. Vanha laituri / kalliot, nk. Sumeliuksen laituri
13. Lapinlahden sairaalan ranta
14. Tammasaarenlaituri (ei laituria)
15. Saukonpaaden meriportaat
16. Kaivopuiston mattolaiturit
17. Katajanokan mattolaituri
18. Tervasaaren mattolaituri
19. Sömäisten rantatien mattolaituri
20. Sompasaaren meriportaat
21. Mustikkamaan kalliot

Epävirallisten uimapaikkojen haasteet

- Kaupunkilaiset ovat löytäneet monia epävirallisia uimapaikkoja pitkin Etelä-Helsingin rantoja.
- Selvitykseen koottiin 21 epävirallista uimapaikkaa, mutta niitä on varmasti enemmänkin. Paikat on koottu eri lähteistä.
- Mattolaiturit ovat suosituimpien epävirallisten uimapaikkojen joukossa: uintikäytössä ovat Kaivopuiston, Katajanokan, Tervasaaren ja Sörnäisten rantatien mattolaiturit.
- Uusilla asuinalueilla, kuten Jätkäsaarella ja Sompasaarella, veden ääressä oleskeluun tarkoitettut meriportaatt ovat uimakäytössä, vaikka uinti on yleensä kielletty niissä.
- Epävirallisten uimapaikkojen ongelma on turvallisuuspuutteet.
- Niissä ei ole välttämättä portaita tai pelastusvarusteita, tai paikka ei ole sopiva uintiin esimerkiksi merivirtausten, laiva- tai veneliikenteen tai vedenlaadun vuoksi.
- Ilman ylläpitoa epävirallisten uimapaikkojen vedenlaatua tai esim. pohjan roskaisuutta ei seurata.
- Uiminen on jokamiehenoikeuden alaista toimintaa, joten uimista ei voi tietysti kieltää
- Uintikiellot on kuitenkin asetettu uimareiden omaksi turvaksi.
- Realiteetti on, että Etelä-Helsingin rannoilla ei ole enää optimaalisia uintipaikkoja tarjolla arvioitava, onko kuitenkin parempi tarjota turvallinen laituri ja turvallisuutta edistävä rajattu uintialue.

Mahdolliset uimapaikat

- Etelä-Helsingissä ei ole liiemmin soveltuvia vapaita rantoja uusien uimapaikkojen toteuttamista varten. Mikäli Etelä-Helsingin alueelle halutaan uusia uimapaikkoja, niiden tulisi pääosin olla uimalaitureita.
- Kaupunginhallitus on todennut, että uusien uimalaiturien rakentaminen on kannatettava ajatus sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämisen, että merellisen Helsingin paremman saavutettavuuden kannalta.
- Verkostollisen tarkastelun perusteella uusien uintipaikkojen tulisi sijaita pääosin itäisen kantakaupungin sekä uusien asuinalueiden, Ruoholahden, Jätkäsaaren, Sompasaaren ja Kalasataman alueilla
- Selvityksessä esitetään 9 mahdollista uutta uintipaikkaa tai nykyisen parantamista. Näistä 3 on uimapaikkaa /-rantaa, 5 paikkaa vaatisi uimalaiturin ja 1 paikka laiturin kunnostuksen.

Ehdotetut uudet uimapaikat

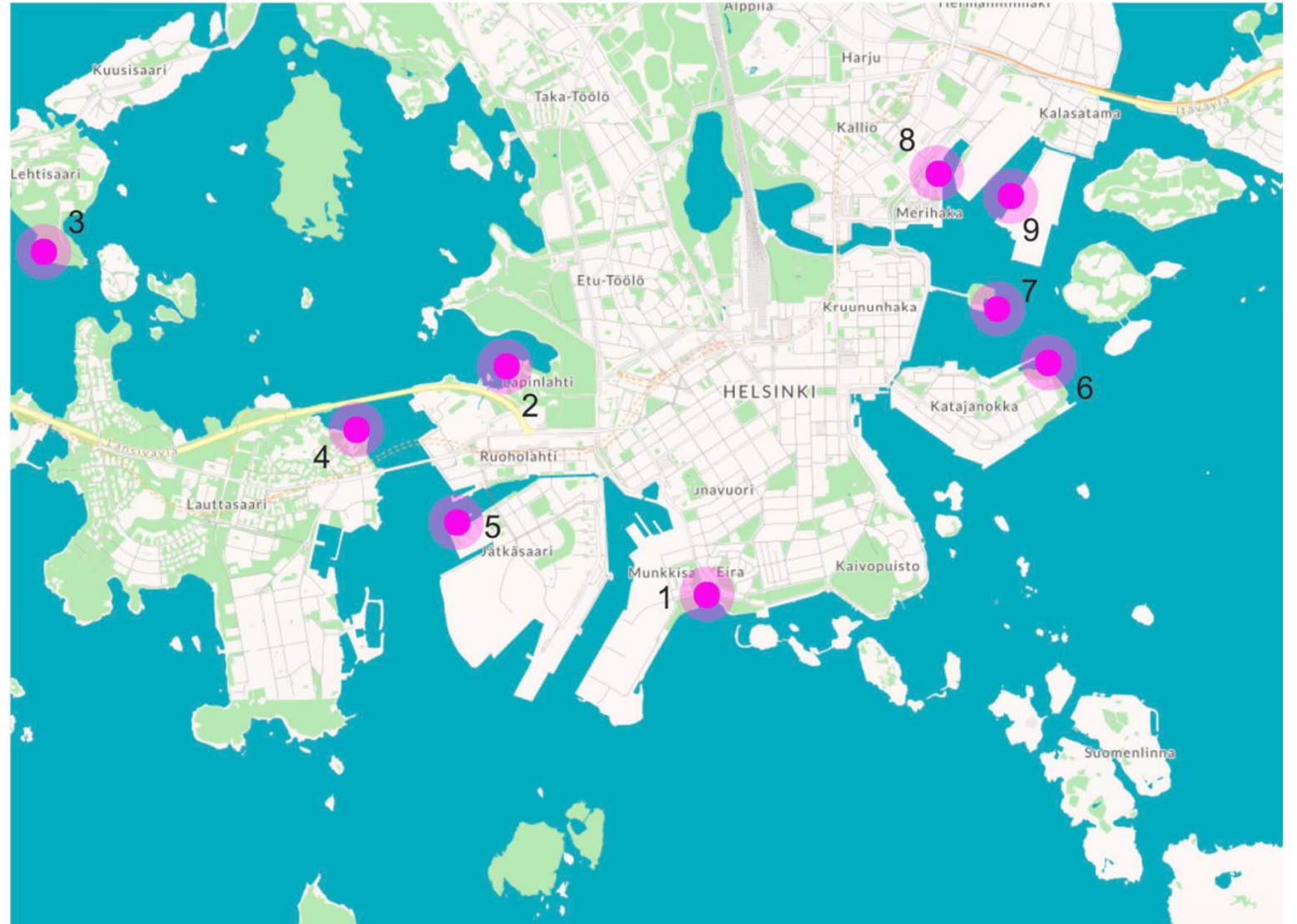
- Ehdotetut paikat ovat Eiranranta, Lapinlahden sairaala, Lehtisaari, Sumeliuksen laituri (Lauttasaari), Saukonpaasi, Katajanokka, Tervasaari, Sörnäisten rantatie ja Sompasaari
- Esitetyistä mahdollisista uusista uimapaikoista harva on välittömästi käyttöönotettava. Monet esitetyistä paikoista vaativat jatkotoimia ja selvittelyä tai hallinnollista järjestelyä kaupungin sisällä.

Uimapaikka tai -ranta

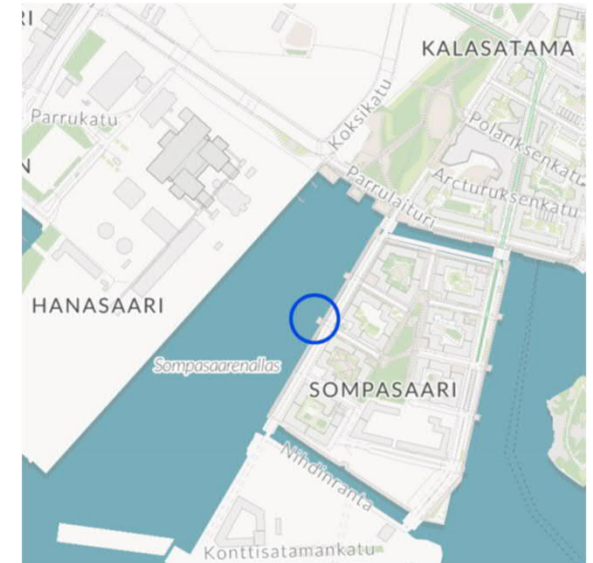
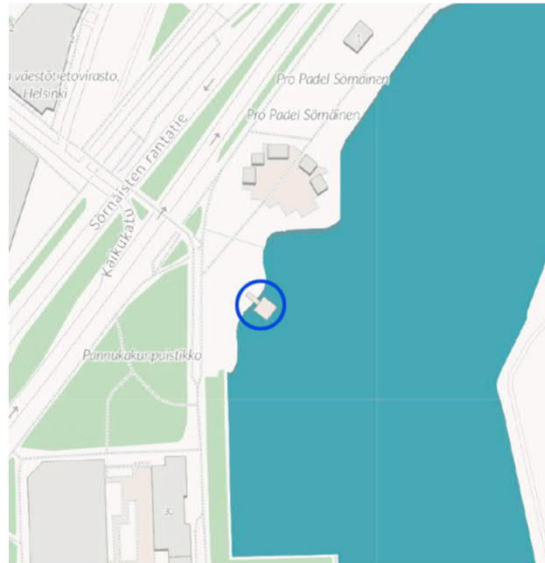
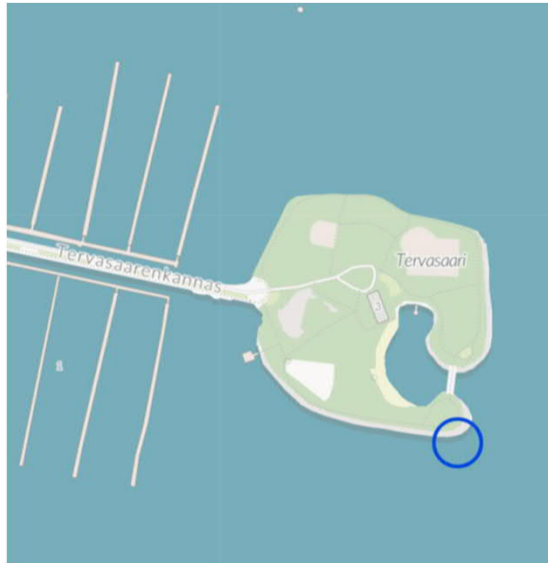
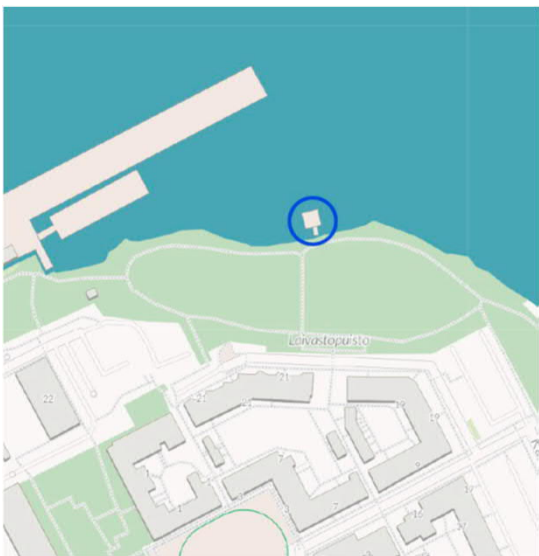
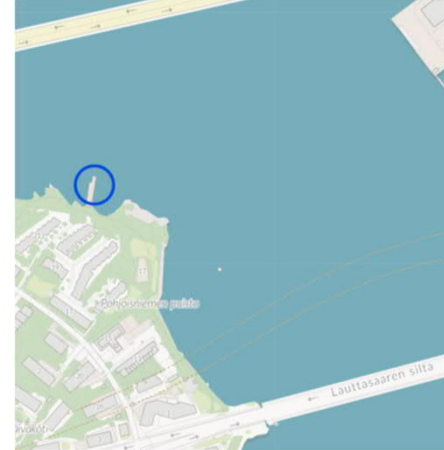
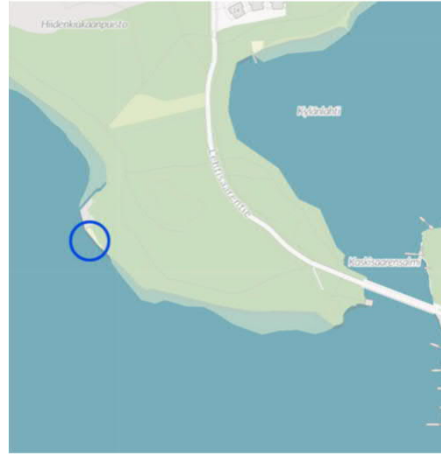
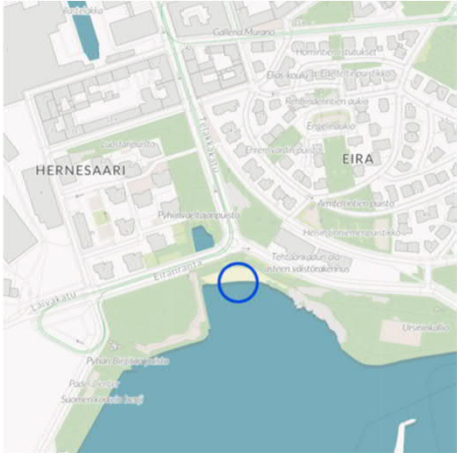
- 1. Eiranrannan uimaranta
- 2. Lapinlahden sairaalan uimapaikka
- 3. Lehtisaaren uimapaikka

Uintilaituri

- 4. Sumeliuksen laituri
- 5. Saukonpaaden aallonmurtaja / meriportaati
- 6. Katajanokka
- 7. Tervasaari
- 8. Sörnäisten rantatie (väliaikainen)
- 9. Sompasaaren meriportaati

Mahdollisia uusia uintipaikkoja

Toimenpide ehdotukset

- Selvityksen ehdotus on, että toteutettaisiin yksi uimalaituripilottikohde.
- Pilottikohteeksi sopisivat esim. Saukonpaaden aallonmurtaja, Sompasaaren meriportaati, Katajanokka tai Tervasaari.
- Pilottiuimapaikka toteutettaisiin mahdollisimman kevyin keinoin. Laituriksi hankittaisiin raskasponttonilaituri uimaportailta. Rajattu uima-alue toteutettaisiin joko poijujen tai ulkorataköysien avulla, uintialueen koko voisi olla esim. 25 x 25 m.
- Laituria ja rajattua uima-aluetta seurattaisiin 3 vuoden ajan, jotta saataisiin uimarien ja ylläpidon kokemukset, ja nähtäisiin kuinka hyvin raskasponttonilaituri kestää talviolosuhteet.
- Näiden tietojen ja kokemusten perusteella päätettäisiin jatkosta uimalaiturien suhteen.
- Yksinkertaisin tapa lisätä kantakaupungin uintimahdollisuuksia olisi muuttaa Eiranranta uimarannaksi, joka palvelisi laajempaa yleisöä ja josta olisi mahdollista kehittää esimerkiksi esteetön uimaranta.
- Myös Lehtisaaren entisen uimapaikan palauttaminen pienimuotoiseksi uimapaikaksi lisäisi uintimahdollisuuksia luonnonvesissä.

